ხუთშაბათი, 1917 წ. გიორგობისთვის 9 (22) № 248

ფელიეტონი მესამე

ხუთშაბათი, 1917 წ. გიორგობისთვის 9 (22) № 248

ფასი 15 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველო

რედაქცია

გაზეთის მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს **ავტორის** ვინაობა და მისამართი. **უპირობოთ** გამოგზავნილი მასალა უფასოთ ითვლება. **დაუბეჭდავი** საგაზეთო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია ღიაა დილის 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადათ მოლაპარაკება შეიძლება ამავ დროს.

მისამართი: თბილისი, მოსკოვის ქ. № 4. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, почт. ящикъ № 76. ტელეგრამის ადრესი: Тифлисъ. Сакартвело.

კონტორა

გაზეთის ფასი პირველ გიორგობისთვიდან წლის დამლეგამდე 6 მან. ერთი თვით (მხოლოთ თბილისში) 3 მან. ცალკე № 15 კაპ. **განცხადების ფასი** სტრიქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 40 კაპ. უკანასკნელზე—30 კაპ. საქართველოს გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი ორჯერ მეტია. **ხამგლოვიარო განცხადება** თითოჯერ ზომით: 15×2=8 მანეთი, 20×2=10 მანეთი, 30×2=15 მანეთი. **მისამართის** გამოცვლა ღირს ქალაქში 75 კაპ. ქალაქს გარეთ 1. მანეთი **ფული და წერილები**, რომელიც კონტორას შეეხება უნდა გამოიგზავნოს კონტორის სახელზე. საჩქარო განცხადებანი უნდა მოტანილ იქმნას არა უგვიანეს $1^1/_2$ საათისა კონტორაში. **კონტორა** ღიაა დილის 9 საათიდან 3 საათამდე და საღამოს 6—7 ს-მდე.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა 15--73

გაზეთის შინაარსი

ცნობა ეგიდან

სრულიად რუსეთის რკინის გზის კავშირი კოალიციონურ სოციალისტურ მთავრობის შედგენას მოითხოვს.—ბანკი ამ მოთხოვნილებას იზიარებს.—მოსკოვში ამბოხების მსხვერპლი 2000 აღწევს.—გენერალ კალედინს პეტროგრადისკენ მიმავალი 200 ვაგონი სურსათი დაუჭერია.

წერილ ეგიდან

გ. ბოგრდეზიანი. არჩევნებისათვის.

ტ. ტაბიძე. ბოლშევიკების ტერორი.

რუსული პრესა. ბოლშევიკებთან შეთანხმებაზე.

ვ. ბარრიკი. სამხატვრო თეატრი.

კორესპონდენცია. კახეთიდან და იმერეთიდან.

დამფუძნებელი კრების საარჩევნო „ნაკაზი“.

ყველა თუთქმულნი მამა რომანოზ, დები სოფიო და ლუბა, ძმები ლუკა და სიმონ ახობაძენი აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს, რომ ორმოცი დღის წირვის და პანაშვიდი, პირველის ოსყვარლისა შვილისა და დანარჩენის დისა, ქუთაისის მეშვიდე საქალებო გიმნაზიის მოწაფისა

ლიდა ახობაძისა

დანიშნულია შაბათს, 11 გიორგობისთვის, დღით, სამ საათზე ქ. სამტრედიაში, იოანე ნათლის ეკლესიაში.

2—872—1

ნესტორ, ილლარიონ, კონსტანტინე, დავით და თამარ მერკვილაძენი აუწყებენ ნათესავ და ნაცნობთ, რომ ოთხშაბათს 8 ნოემბერს გარდაიცვალა პირველის დედა, მეორეს დედამთილი და დანარჩენთა დიდედა

მარიამ კონსტანტინეს ასული მერკვილაძისა

პანაშვიდი დღეს, საღამოს 6 საათზედ. გამოსვენება პარასკევს, 10 ნოემბერს, დილის ცხრა საათზედ. ბინიდან (წყნეთის ქუჩა № 12) წმ. ნინოს ეკლესიის გალავანში. წირვა და პანაშვიდის შემდეგ მოხდება იქვე დაკრძალვა.

1—874—1

დამფუძნებელ კრების არჩევნები

თბილისის ქალაქის გამგეობა ამით აცხადებს ქ. თბილისის მოქალაქეთა საყურადღებოდ, რომ არჩევნები გიორგობისთვის 12-სა და 13-ს მოხდება დილის 9 საათიდან საღამოს 9 საათამდის, ხოლო გიორგობისთვის 14-ს—დილის 9 საათიდან ნაშუადღევის 2 საათამდე.

ქალაქის გამგეობა აცხადებს ძარითად და დამატებით სიებში შეტანილ ამომრჩეველთა საყურადღებოდ, რომ საქალაქო კომისია უკვე შეუდგა **ამომრჩეველთა პიროვნების წოწმობების** დარიგებას და თუ რაიმე მიზეზთ ვისმეს ხელნაწერი მოწმობა არ მიუღია, მიმართონ მის მისაღებად გიორგობისთვის 11-ში ქალაქის კომისიას, გოლოვინის პროსპექტი № 11. საფარიანცის მალაზია. არჩევნების დღეს ხელნაწერ მოწმობების მიღება შეიძლება **საარჩევნო უბნებშიც.**

თბილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს ქალ. თბილისის **მე-3 საარჩევნო უბანში** მცხოვრებთა საყურადღებოდ, რომ მათ ხმა **მუშათა კლუბში** უნდა მისცენ (ერთობის უბანში, ანტონიანის ქუჩის კუთხე) და არა კუკიის სასაფლაოსთან არსებულ მართლმადიდებელთა ეკლესიის სკოლაში, პიატიგორსკის ქუჩაზე.

3—832—1

საქართველოს ეროვ.-დემოკრ. პარტია

გაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოს

მამულიშვილნო!

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტიის მიზანია თავისუფალი საქართველოს აღდგენა... მთელი ამერეთი და იმერეთი უნდა გაერთიანდეს და დაამყაროს ის ეროვნული თვითმართველობა, რომლის უფლებანი საქართველოს გაუთვნის 1783 წელს რუსეთთან დადებულ ხელშეკრულებით.

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტია არ არის სოციალისტური პარტია, იგი მოითხოვს ყველა კლასთა შეთანხმებას და თანამშრომლობას, რათა ქართველმა ერმა გაერთიანებული ძალებით დაიცვას თავისი თავი და მიაღწიოს თავისუფლებას.

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტია იცავს კერძო მესაკუთრეს უფლებას როგორც სოფლად, ისე ქალაქად, ვინაიდან მხოლოდ კერძო საკუთრების, კერძო თაოსნობის და კერძო შემოქმედების განმტკიცებით შეიძლება ქართველი ერის გამდიდრება, განათლება და გამრავლება.

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტია მოითხოვს თანასწორობას ქართული რესპუბლიკის ყოველი მოქალაქისას, განურჩევლად ეროვნებისა და სარწმუნოებისა.

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტია მოითხოვს რათა საქართველოს ავტონომიერმა მთავრობამ გამოისყიდოს იძულებით დიდი მამულები და გადასცეს იგი უმამულო მიწის მუშას, ვლეხს სრულ საკუთრებად, იმ წესით, რა წესსაც საქართველოს ეროვნული დამფუძნებელი კრება დაადგენს...

საქართველოს ეროვნულ - დემოკრატიული პარტია მოითხოვს ქართულ მეურნეობის, ვაჭრობა-მრეწველობის და აღებ-მიცემობის ზრდა-განვითარებას.

მამულიშვილნო!

ვისაცა გწამთ რომ მთლიანი თავისუფალი საქართველო კერძო მესაკუთრეს თავისუფალ შრომაზე უნდა იყოს აშენებული,

მიეცით ხმა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის საარჩევნო სიას № 8-ს.

მესაკუთრენო!

გახსოვდეთ, არც ერთი ხმა სოციალისტებს! მხოლოდ ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია დაიცავს თქვენს ინტერესებს, როგორც რუსეთის, ისე საქართველოს დამფუძნებელ კრებაზე.

მიეცით ხმა საარჩევნო სიას

№ 8

რუსეთის დამფუძნებელ კრებისათვის

1. **კედია** სპირიდონ მალხაზის ძე—პუბლიცისტი, ქალაქ თბილისის ხმოსანი.
2. **გვაზავა** გიორგი ბეჟანის ძე—ნაფიცი ვექილი, ქალაქ თბილისის ხმოსანი.
3. **ქარუმიძე** შალვა ალექსანდრეს ძე—პედაგოგი.
4. **მაჩავარიანი** იოსებ კონსტანტინეს ძე—ნაფიცი ვექილი.
5. **ბეჟანიძე** სულეიმან ბეგი—მეურნე (აჭარიდან).
6. **წერეთელი** ვასილ გიორგის ძე—პუბლიცისტი, ქალაქ ქუთაისის ხმოსანი.
7. **ვეშაპელი** (ვეშაპიძე) გრიგოლ გიორგის ძე—გაზეთ „საქართველოს“ რედაქტორი, ქალაქ თბილისის ხმოსანი.
8. **ჟურული** გიორგი დურმიშხანის ძე—ქალაქ თბილისის ხმოსანი, ჭიათურის შავი ქვის საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგი.
9. **ბოგრდეზიანი** გიორგი პავლეს ძე—ნაფიცი ვექილი.
10. **ივანიცკი** (ინგილო) რაფაელ ალექსანდრეს ძე—იურისტი.
11. **კეკელიძე** კორნელი—რექტორი თბილისის სასულიერო სემინარიისა.
12. **ნიჟარაძე** რეჟებ ბეგი—მეურნე.
13. **თოდრაძე** ალექსანდრე დავითის ძე—პედაგოგი.

არჩევნებისათვის

ქართველო მოქალაქენო!

შოახლოვდება არჩევნების დრო რუსეთის დამფუძნებელ კრებისათვის! ეს კრება გადაწყვეტს რუსეთის ერთა გამგებლობის საკითხს და მათ შორის ჩვენსასაც! მართალია, დიდი იმედების დამყარება ამ კრებაზე ჩვენ არ გვმართებს, მაგრამ ჩვენი ეროვნული ხმა იქაც უნდა გაისმას მკაფიოდ და გადაჭრით.

ქართველო მოქალაქენო! იცოდეთ, რომ ყველა ჩვენი სოციალისტური პარტიები უმეტესად დაინტერესებულნი არიან სოციალიზმით, გიღრე ეროვნული საკითხით და თუ არ ჩვენი პარტიის წარმომადგენლები ამ კრებაზე, ჩვენი ეროვნული საქმის ქომაგი და მომთხოვნი არავინ იქნება!

რუსეთის ახალი მთავრობანი კერენსკ-ს და ლენინისაც ერთხმად აცხადებენ, რომ თუ ერი თავათ არ ითხოვს თავისუფლებას, ჩვენ მას თავისუფლებას ძალად თავს ვერ მოვახვევთო. ეს ასეც უნდა იყვეს: თუ თვით ჩვენ არ მოვიპოვებთ თავისუფლებას, ნებით არავინ არას მოგვცემს!

მაშ ქართველნო, თუ გსურთ თქვენი ერის ბედნიერება, თუ გსურთ თქვენი ერის თავისუფლება, თუ გსურთ თქვენი ერის მონობიდან ხსნა, ვინც უნდა იყვეთ თქვენის მდგომარეობით თუ რწმენით, შრომელი მუშა—გლეხი, ინტელიგენტი, ვაჭარი, ბერი თუ მღვდელი, მემამულე თუ სხვა, ვიმეორებთ, განურჩევლად მდგომარეობისა და ან გაუქმებული წოდებისა, მიეცით ხმა № 8 სიას.

არ დაივიწყოთ ის რომ საქართველოში ჩვენი პარტია ერთად-ერთია, რომელიც იცავს საკუთრების პრინციპს როგორც მიწაზე, აგრეთვე საერთოდ შრომით და ოფლით შეძენილ გლეხის ქონებაზე. მაშ ვის უნდა მისცეთ ხმა, თუ არ დამცველთ თქვენის საკუთრებისას და ოფლით და შრომით შეძენილ ქონებისას.

მაშ გაუმარჯოს საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიას—გაუმარჯოს № 8 სიას!

გ. გორდეზიანი.

გოლშევიკების ტერორი

ბოლშევიკების მთავრობა შედგენის მეორე დღესვე დაირღვა. სახალხო კომისრების საბჭოდან გამოვიდა ყველა კომისრები გარდა ლენინისა, ტროცკისა და სტალინისა. ასე რომ მთავრობა დღეს ეს ტრიუმფირატს წარმოადგენს. იმ კრებაზე, სადაც ეს საკითხი ირჩეოდა, ლენინმა და მისმა ორმა მეგობარმა მხოლოდ ტერორის დამუქრებით გამოაცხადებიეს დანარჩენებს ნდობა, ამ საშუალებამ გასჭრა და ტერორს უკვე სანქცია მიეცა.

ადასანიშნავია, რომ რუსეთის რევოლიუცია თავიდანვე მოკლებული იყო იმ ელფერს, რომელიც ჩვენ მიჩვეული ვართ რევოლიუციას მივაკუთნოთ. რუსეთის რევოლიუციას მუდამ აკლდა სარევოლიუციო ტემპერამენტი და ცეცხლი. რევოლიუციას წინ არ უსწროდა დიდი და მგდგარი ბრძოლა, ბარიკადები არ შედგებილან სისხლით, მხოლოდ ერთ დღეს მთავრობის აგენტებმა დასტოვეს სახელმწიფოს აპარატი და იმას მგქანიკურად დაეპატრონა სხვა. და ამნაირად განმტკიცდა შეგნებაში „უსისხლო რევოლიუცია“, „ობივატელის“ ამ შემთხვევაში მგრძნობიარე ბუნებამ იგრძნო ეს და თანდათან ხმარგებაში შვიდა ფრაზა, „როცა რევოლიუცია **ვამოცხადდა**“. ტყუილად ვეცდებით ამ ფრაზის დაკავშირებას „ომის გამოცხადების“ გაგლენასთან, ამას საკუთარი მნიშვნელობა და აზრი აქვს. მთელი რვა თვე, რომელსაც ითვლის რევოლიუცია, ამტკიცებს არ ყოფილა ისეთი მომენტი, რომ ყოფილიყო რაიმე ნიშნები ამგვარ მდგომარეობიდან გამოსვლის.

იყვენ 3—ნ ივლისის დღეები პირველად ბოლშევიკების კვეთებისა, ელოდენ, რომ პეტროგრადი სისხლში აკლვარდებოდა, მაგრამ ამ დღეს ნაკლები სისხლი დაღვარა, ვინემ რომელიმე წლის 1 მაისის დემონსტრაციის დროს იღვრებოდა. ქუჩაზე გამოსული პროლეტარიატი თუ უფრო მისი ხელმძღვანელნი მხდალები გამოჩნდენ და ისევ „უსისხლოთ“ გათავდა ამბოხება. შემდეგ იყო გამოლაშქრება რევოლიუციის ფრონტზე კორნილოვის, მაგრამ ეს უნიკო გენერალი, რომელიც ნაჩქეი იყო ბრძოლის ველზე სასტიკ დამარცხებას, ფოთრად ჩაუვარდება ხელში თავის მტრებს, და მთავარ სარდლის ადგილიდან კაზემატში ამოყოფს თავს. კორნილოვს მაშინ მხარს უმაგრებდა მეორე გენერალი კალედინი.

კონტრევოლიუციონური ავანტიურა ჩაიწერა, ამ გენერალსაც დაუწყეს გასამართლება, და სასამართლო უფრო მეტ კომიკურ მასალას იძლეოდა, ვიდრე სასამართლო ბომარშეს კომედიის „ფიგაროს ქორწინება“. სამი თვეა ასამართლებენ ამ გენერალს, დღეს კი იმას თავის რაზმით ქ. ვორონეჟი აუღია. მოინდომა მხოლოდ ტროცკიმ და მისმა ამყოლებმა, რომ ხელში ჩაეგდოთ მთავრობა და მეორე დღეს მთავრობა, რომელის თავადაც მთავარსარდალი ითვლებოდა და რომელსაც ჩაბარებული ჰქონდა იმპერიის ბედი, გაჰქრა და ლტოლვილი მთავარ-სარდალი დღესაც იმალება, თუმცა კიდევ განაგრძობს მთავარსარდლობას; ასეთი ფეერიული ცვლა ამბების ასეთი შეცვლა დეკორაციების, ხსოვნაში ადადგენდა უკვე ფერნარულ არაბულ ზღაპრებს, მაგრამ ამ ზღაპარს სალებავები აკლია და ამაგვ ილიოტურ ზღაპარს „თეთრ ხარზე“ რომელიც არასდროს არ თავდება.

ვერავინ იტყვის, რომ ეხლანდელ ტრიუმფირატსაც ამგვარი საქმე არ დაემართება. ერთხელ ისიც გამოიღვიძებს პეტრეპავლოვსკის სატუსალოში, მაგრამ მანამდი ის შაინც ცდილობს თავის უფლების ადნიშვნას.

ერთი ციკლი უკვე დასრულდა.

რუსების დაუღალავმა მოთმინებამაც გამოსწურა ყოველივე ყავლი. რუსეს ეხლა ვეღარ მოჰხიბლავს მთავარ-სარდალი, რომელიც ფერო ჯამბაზს მიაგავს, პირიდან თეთრ ქაფადდს რომ უშვებს, ვიდრე ფერდმარშალი ჰინდენბურგის მეტოქე მხედარს. ვერც ჩვენი თანამემამულენი ჩხეიძე და წერეთელი რევოლუციის ბელადებად მიწეულნი დაიბრუნებენ ძველ სიყვარულს, ისინი თითქო მაყურები იყვენ რუსეთის რევოლუციის და იმათაც ისე დათმეს თავის პოზიციები, რომ ბრძოლაც კი არ მიუღიათ და მხოლოდ ამ საბედისწერო ანტრაქტებში მოიგონეს თავიანთი სამშობლო დასასვენებლად.

რუსეთის კომშარიან ადგილებში დიდხანს ვერ გასტანს მთავრეული არლეკინადა. ლენინის დღეებში გაიმეორებენ 905 წლის ოქტომბრის დღეებს. ისევ ადგებიან თოვლიან მინდვრებიდან ნაჯახებიანი გლეხები და ვასილიევის კუნძულებიდან დაინძრევა ჩამოგლეჯილთა ბრბო, ყველა რუსის ჯარისკაც გერმანელზე უფრო აშინებს შიმშილის ლანდი და თუ ამდენხანს რევოლუციას აკლდა ტემპერამენტი „მშიერი ბუნტი“, ბევრს დაავიწყებს ბართლომის დამეს და კომუნის მოგონებას. რუსეთის ხალხმა ჯერ კიდევ მაშინ იწამა საბედისწერო ბუნება ლენინის, როცა ის პლომბიანი მატარებელით გერმანეთიდან მოდიოდა და შემდეგ ქ-ნ ქუსინსკაიას სასახლეში დაბინავდა.

ყოველი დღე ზრდიდა მის მისტიურ ნიღაბს და ამის დიფასება რუსეთს შეუძლია. ლენინი გაუძღვებოდ წინ დამშეულ ბრბოს და მაშინ ხორცს შეისხამს აქამდე მარტო ლოგიური სქემა „მეფე შიმშილის“, თოვლიან ტყეებს მოეფენება ცეცხლის ალი და მშობლიურ ქაოსში ათამაშდება რუსეთის ამღვრეული სული.

აუსრულდა წინა თქმა ანდრეი ბელლის: აღსდგა ნიკონი და გალიჩი და პეტერბურგიც დაღუპება. თუ ეს ასე მოხდა, თუ ბოლშევიკების ტერორი კიდევ შეჩერდა რამდენიმე სხვა დიდიორორის ხელის გაქნევაზე, მაშინ რუსეთი მხოლოდ მძიმედ ქცეული და ლპება.

ტ. ტაბიძე.

რუსეთის პრესა

შეთანხმების შეხაძლებლობაზე.

„**დელო ნაროდა**“ სწერს: განა შეიძლება შეთანხმება ისეთ ჯგუფთან, რომელიც ყველა არა თავისებურად მოაზროვნეს, მოღალატეებად და კონტრ-რევოლუციონერებად სახავს? იმ პროლეტარიატის შეგნებულმა ნაწილმა, რომელიც ლენინს მისდევს წესიერებისათვის, უნდა მოუწოდოს გაცხარებულ ბავშვს ან და გაბეზარებულ მეოცნებეს და, ეი, მაშინ დანარჩენი მუშა სოციალისტები შესძლებენ მათთან შეთანხმებას—საერთო პროლეტარულ ბრძოლისათვის.

პეტროგრადის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალ კომიტეტის ბოლშევიკური „იზვესტია“ სწერს:

„მემარჯვენე სოციალისტ-რევოლუციონერთა გზა—რუსეთისათვის დამღუპველი გზაა, რადგან მუშათა და გლეხთა მთავრობასთან ბრძოლა—ფართე კარებს გაუღებს არამთუ კონტრ-რევოლუციას, არამედ ანარქიას და ცარცვა-გლეჯას. მთავრობა უბოლშევიკოდ ეს ის მთავრობა იქმნება, სადაც მუშათა უმრავლესობას წარმომადგენლები არ ეყოლებათ... მაშინ მთავრობა ისევ კონტრ-რევოლუციონერი იქნება“.

„**ნაროდნოე ხლოვო**“ წინადადებას აძლევ ყოველგვარ შეთანხმებაზედ. იგი სწერს:

„ბოლშევიკები უნდა მთლად ჩამოშორდნენ დემოკრატიას. მათთან ყოველგვარ შეთანხმების ცდა უარსაყოფია. დირექტორიის შემდეგ შემდგარ მთავრობას ჩვენ „დამარცხებულად“,— „ჩამოგდებულად“ არა ვთვლით. ჩვენ გვყავს მთავრობა და ერთ წუთსაც არ დაგვიკარგნია ეს რწმენა. მართალია მოშხდარი ამბები მთავრობის შემადგენლობაზე გავლენას მოახდენენ, მაგრამ ეს სხვა დღის საკითხია“.

„**ვოლია ნაროდა**“ სწერს:

„ნოვაია ჟიზნ“-ი მოგვიწოდებს შესათანხმებლად. ჩვენ გკითხულობთ: ვის შეუერთდეთ და რაზე შეთანხმდეთ? რევოლიუციური დემოკრატია კი არ უნდა შეუერთდეს ბოლშევიკებს, არამედ მთელის ძალღონით მათ წინააღმდეგ უნდა გაილაშქროს.

ომი და ზავი

დეკემბერი

ალმოსავლეთის ფრონტი.

რუსეთის ბანაკის ცნობა.

პეტროგრადი. გიორგ. 4. ოფიციალი. ჩრდილოეთის ფრონტი. სროლა ხელს არ უშლის დაძმობილების ცდას.

დასავლეთის ფრონტი. სროლა და მზვერავთა შოქმედებაა. კრეკოს რაიონში გერმანელები დაძმობილებას მართავდნენ. დაძმობილებაში მონაწილეობდა მტრის 6 ოფიცერი.

სამხრეთ-დასავლეთის, რუმინეთის და კავკასიის ფრონტებზე სროლაა.

ბალტიის ზღვა. უცვლელადაა.

ბანაკი. გიორგობისთვის 6. ოფიციალი. ჩრდილოეთის ფრონტი. სროლაა. კალენ-აუდინის რაიონში მტრის მზვერავთა რაზმი მოვიგერიეთ. ორი მათგანი ტყვედ ვიგდეთ.

დასავლეთის და სამხრეთ-დასავლეთის ფრონტები. სროლაა.

რუმინეთის ფრონტი. სროლაა. მდ. ბისტრიცის ღელეში ტყვედ ვიგდეთ მტრის ორი რაზმი; მათ დაძმობილება შურდათ.

კავკასიის ფრონტი. სროლა და მზვერავთა მოქმედებაა.

ბალტიის ზღვა. უცვლელადაა.

გოლშევიკების დიქტატურა

პეტროგრადში

ქალაქის საბჭოს მოწოდება.

როგორც ღვინობისთვის 31-ის „ნოვაია ჟიზნ“-ი გადმოგვცემს პეტროგრადის ქალაქის საბჭოს შემდეგი მოწოდებით მიუმართნია პეტროგრადის მცხოვრებთადმი. მოქალაქენო, ჯარისკაცნო და მეზღვაურნო, ქალაქის თვითმართველობის ვალია მცხოვრებთა ინტერესების დაცვა. ამისათვის თქვენ მიერ ამორჩეულნი პირნი სრულ თავისუფლებით უნდა სარგებლობდენ. თქვენ მათ მხარი უნდა დაუჭიროთ. პეტროგრადის ქალაქის თვითმართველობა გიცხადებთ, რომ მას უფლება არა აქვს უცხო პირების ძალდატანებით თავის უფლებები შეზღუდოს და თუ უხეშ ძალამ ძალდატანება მოიწადინა, იგი ადარავითარ პასუხს არ აგებს სხვა და სხვა ქალაქების დაწესებულებებში მოქმედების შეწყვეტაზე და აგრეთვე სურსათის, სათბობ მასალის, სინათლის და სხვა ამგვარის მიწვდაზე.

გატჩინოსაკენ.

ღვინობისთვის 30-ს დილით პეტროგრადიდან გატჩინოსაკენ გაიგზავნა საბრძოლველად გამზადებული მოსკოვის ქვეითა ჯარი. ღამისით გატჩინოსკენ არტილერია გაეგზავნა.

საბჭოთა ძალების დარაზმა.

საბჭოთა მთავრობამ დარაზმა ძალები პეტროგრადისკენ გამოლაშქრებულ კორნილოვისებურ ძალების ჩასაქრობად. გაიწვიეს ფლოტი, რომელსაც ჯავშნოსანი „რგსპუბლიკა“ შეთაურობს.

კერენსკის ჯარის განცხადება.

ღვინობისთვის 30-ს ცარსკოე სელოდან მიღებულ რადიოტელეგრამაში მოყვანილია კერენსკის ჯარის განცხადება. იგი აცხადებს 1) ვემორჩილებით რუსეთის რესპუბლიკის დროებით საბჭოს, 2) რევოლუციის და სამშობლოს მხსნელ კომიტეტს.

რუტენბერგი საზამთრო სასახლის დამცველად.

საზამთრო სასახლის დაცვას ხელმძღვანელობდა ცნობილ გაპონის სიკვდით დამსჯელი რუტენბერგი.

ჯავშნოსნები პეტროგრადში.

ღვინობისთვის 29-ს სამხედრო საზღვაო რევოლუციის დამცველ კომიტეტს მომქმედ ფლოტიდან ჯავშნოსნები გაუწვევია. პეტროგრადში მისულან: 2 ნაღმოსანი, ჯავშვოსანი „ოლეგი“ და სამოსწავლო გემი „ლეტუნ“-ი და ნევაში გაჩერებულან. „ლეტუნ“-ი სასახლის ხიდთან გაჩერებულა.

საერთაშორისო ტელეგრაფი.

ღვინობისთვის 29-ში საერთაშორისო ტელეგრაფი სამხედრო სარევოლუციო კომიტეტს დაუჭერია.

რუსეთის რკინის გზის დელეგაცია კერენსკისთან.

ღვინობისთვის 29-ში სალამოთი გატჩინოში კერენსკის სრულიად რუსეთის რკინის გზის კომიტეტის დელეგაცია წარუდგა და განუმარტა, თურად დაიჭირა კომიტეტმა ნეიტრალური მდგომარეობა. ამასთან დელეგაციამ განუცხადა, რომ თუ კერენსკი მათ მოთხოვნილებას (კოალიციურ მთავრობის შედგენას) არ მიიღებდა დამის თორმეტ საათისათვის რკინის გზის მოსამსახურენი გაიფიცებოდნენ. კერენსკიმ სთხოვა მატარებლის დათმობა, რომ მოგილეგში წასულიყო და სალაშქრო ორგანიზაციებთან ეთათბირნა. დელეგატები ამაზე დასთანხმდნენ.

ფვედეთის საელჩოში ფეჩრა.

ღვინობისთვის 28-ს შვედეთის საელჩოში შეიტრა შეიარაღებულთა ჯგუფი, რომლებმაც მოითხოვეს მათთვის გადაეცათ საელჩოს ავტომობილი. ელჩმა უარსყოფს კომისარიატიდან მილიციონერები მოითხოვა. კომისარის დახმარებით შეიარაღებულთ საელჩო მიატოვეს. დროებითი სარევოლუციო კომიტეტი საელჩოს მისი ინტერესების დაცვას დაპირდა.

სისხლის სამართლის მილიციის დარბევა.

სისხლის სამართლის მილიციის დარბევა წინასწარ შედგენილ გეგმით მოხდარა. განსაკუთრებით გაუნადგურებიათ სისხლის სამართალში მიცემულ დამნაშავეთა სურათების ალბომები.

ტროცკის განცხადება დეპუტატთა საბჭოში

ღვინობისთვის 30 მოხდა დეპუტატთა საბჭოს სხდომა, რომელზედაც ტროცკიმ შემდეგი განაცხადა: ფრონტზე ბოლშევიკური პოლკები პოზიციებზე გავიდნენ და მათი სულიერი განწყობილებაც მტკიცე და ხალისიანია. კერენსკის ჯარზე კი ამას ვერ ვიტყვით. მოსკოვში ბოლშევიკები პირველი გამარჯვების შემდეგ დამარცხდნენ. კრემლი სამშობლოსი და რევოლუციის დაცვის კომიტეტის ჯარს უჭერია. მუშათა უბნებში კი ბოლშევიკებს. მოსკოვის გუბერნიაში მდგომარეობა საბოლოოდ არ არის გამორკვეული და პეტროგრადზეა დამოკიდებული. ბოლშევიკების გამოსვლამ და ზავისა და მიწის დეკრეტებმა მე-3 და მე-10 არმიებში დიდი აღტაცება გამოიწვია. ჯარზე არაგვითარი შთაბეჭდილება არ მოუხდენია კერენსკის ცნობებს, რომ პეტროგრადში ჯარისკაცები დანებებით ჰზოცავენ ხალხს, ქალებს აუპატიურებენ და ბანკებს არბევენ.

განკარგულებაა გაცემული, რომ თითო კორპუსმა თითო რაზმი გაჰგზავნოს პეტროგრადში და მოსკოვში.

ამ ჟამად კი პეტროგრადში სდგას უკვე 3 კრეისერი „ოლეგი“, „ავროორა“ და „რუსპუბლიკა“, რომელთა ზარბაზნების ცეცხლი კერენსკის ჯარებს გაანადგურებს.

აფიცრების სამი მეოთხედი ჩამოგვშორდა, თორემ კერენსკის აქამდე ნახევარ საათში გადანადგურებდითო.

გვარდიის ერთი საკავალერიო ნაწილის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ნოვგოროდთან შემდგარი 50 ათასიანმა რაზმმა კერენსკის ზურგით მოუარა და სადგური დნო უკვე დაიპყრო.

დამფუძნებელ კრებისათვის მზადების შეწყვეტა

დამფუძნებელ კრების მთავარ საარჩევნო კომისიის მუშაობა ღვინობისთვის 25 შესწყდა, რესპუბლიკის საბჭოს დარბევის დროს. მესამე დღეს კომისიის მსახურნი მარინეს სასახლეში შეუშვეს, მაგრამ, რაკი უბრალო მოსამსახურენი არ მოვიდნენ, მუშაობა ვეღარ განაგრძეს. მაშინ მთავარ საარჩევნო კომისიის წევრები კვრძობინაზე შეიყარნენ და თათბირის შემდეგ ჩიდეს რეზოლიუცია, რომელშიც აღნიშნულია, რომ მთელი ძალაუფლების ხელში ჩაგდებისაკენ მიმართული ცდა ბოლშევიკებისა შეუძლებლად ჰხდის დამფუძნებელ კრებისათვის მზადებას შემდეგში.

საარჩევნო სამზადისის შესახებ პროვინციიდან ერთობ მცირე ცნობები მოდის. უაზანში და იაროსლავში ბოლშევიკების გამოსვლას სრულიად შეუწყვეტია მუშაობა.

დამფუძნებელ კრებისთვის შემდგარი მთავარ საარჩევნო კომისია წესიერად ვერ მუშაობას, რადგანაც მას ჰსურს რაიმე ურთიერთობა იქონიოს საბჭოების მთავრობასთან.

რევოლუციის დამცველ კომიტეტის განკარგულება

რევოლუციის დამცველ კომიტეტებმა შემდეგი განკარგულება მოახდინეს: 1) ყველა დაწესებულებამ, სადაც კი მუშაობაა დამფუძნებელი კრების არჩევნებისათვის, არ შესწყვიტონ მუშაობა; 2) კომიტეტი ყოველს იღონებს რათა დამფუძნებელი კრების მოწვევა თავის დროზე მოხდეს. 3) კომიტეტი პარტიათა დახმარებით ყოველ ზომებს მიიღებს, რათა რევოლუციონური ორგანიზაციებიდან შედგენილ იქმნეს ხალხური მთავრობა. 4) კომიტეტი ყოველ მოწოდებას, ანუ უწყებას, რაც კი ვისგანმე ან საიდანმე მოდის კომიტეტის საწინააღმდეგოდ, სთვლის პროვოკაციულ საშუალებად, რევოლუციის ღალატად და საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ასეთი გზით დაღუპება როგორც რევოლუცია, ისე სამშობლო ქვეყანა.

კომიტეტი გადაჭრით აცხადებს, რომ კორნილოვის გაქცევის შესახებ გავრცელებული ხმები სიმართლეს მოკლებულია. კორნილოვი დაპატიმრებულია და სათანადო მცველებიც ჰყავს მიჩენილი.

საადგილ-მამულო მთავარ კომიტეტის განცხადება

საადგილ-მამულო მთავარ კომიტეტის საბჭომ გამოსცა მოწოდება, რომელშიც აღნიშნავს, რომ ლენინის დეკრეტი მიწის შესახებ უკანონოა და ვერ იწარმოვებს, რადგან მას მხოლოდ არევ-დარევის შეტანა შეუძლიან ცხოვრებაშიო, მთავარი კომიტეტი სთხოვს საგუბერნიო, სამაზრო და სოფლის საზოგადოების საადგილ-მამულო კომიტეტებს, ლენინის დეკრეტის თანახმად წუ მოიქცევითო.

უსურსათობა

პეტროგრადში თითქმის სრულიად აღარ მოდის სურსათი და მცხოვრებნი შენახული პურით იკვებებიან. ღვინობისთვის 28 ხხოლოდ 5 ვაგონი პური შეუზიდნიათ ქალაქში, მეორე დღეს კი 2 ვაგონი. მოსკოვსა და პეტროგრადში გასაგზავნი 200 ვაგონი პური ეკატერინეს რკინისგზაზე გენ. კალედინს დაუჭერია და არ უშვებს.

გრძოლა ვლადიმირის სასწავლებელთან.

დილის 7 საათზე ვლადიმირის სამხედრო სასწავლებელს ჯარმა და წითელ გვარდიელებმა ალყა შემოარტყეს და იუნკრებს წინადადება მისცეს დანებებულიყვნენ. ულტიმატუმი იუნკრებმა არ მიიღეს. ასტყდა მკაცრი სროლა, რომელიც 4 საათს გაგრძელდა. წითელ გვარდიელებს ტყვეიისმფრქვეველებიც ჰქონიათ. თავს დაესხმელებმა 15—20 წამით სროლა შესწყვიტეს და 3 დიუმიანი ზარბაზანი მოიტანეს. ზარბაზნების რამდენიმე გასროლის შემდეგ იუნკრებმა სროლა შესწყვიტეს. თოფ მომარჯვებული წითელ გვარდიელები მაშინვე გადქანნენ სასწავლებლის შესავლისაკენ, მაგრამ ჩასაფრებული იუნკრები მკაცრი სროლით შეხვდნენ. ამის შემდეგ, როგორც ერთ მეგრძოლს განუცხადებია, წითელ გვარდიელებს „ქარიშხალისებური სროლა აუტეხიათ“. მესამე საათზე იუნკრებმა თეთრი ბაირაღი აღმართეს. დანებებულთ წითელ გვარდიელები დაჰპირდნენ, რომ მათ დაიცავენ ბრბოს თვით გასამართლებისაგან მაგრამ გაუყენეს თუ არა იუნკრები პეტრე-პავლეს ციხის გზას, თვით კანონიერებამ დაიწყეს იუნკრების თვით გასამართლება და არ დაინდვეს. მოკლული და დაჭრილი 200-მდეა. ბრბომ გაცარცვა ვლადიმირის სასწავლებლის საწყობები.

კინემატოგრაფების დახურვა

ვიბორგის დეპუტატთა სარაიონო საბჭოს თავმჯდომარეობის ვიბორგის მხარეზე ყველა კინემატოგრაფები დახურეს და წინადადება მისცეს პეტროგრადის ცენტრალ საბჭოს ასევე მოექცეს ქალაქის ყველა კინემატოგრაფებს.

განათების შემცირება

სათბობი მასალის უკიდურესი სიმცირის გამო ადგენენ საგრძნობლად შემცირონ განათება. გასართობ ადგილებს სრულიად ადარ ეძლევა სინათლე, რესტორანებს და სასადილოებს კი ნახევრად.

უნდობლობის გამოცხადება სოციალისტ-რევოლუციონერთა კომიტეტისადმი

სოციალისტ-რევოლუციონერების საქალაქო კონფერენციაზე 99 ხმით წინადადებულ 3-სა დაადგინეს უნდობლობა გამოუცხადონ პარტიის ცენტრალ კომიტეტს ახლად შემდგარ ცენტრალ აღმასრულებელ კომიტეტში წარმომადგენელის გაგზავნის გამო. ნ. ავქსენტიევმა კომიტეტის თავმჯდომარეობას თავი გადინება.

მოსკოვში

შეთანხმება

მოსკოვში ღვინობისთვის 20-ში საზხედრო-სარევოლუციო კომიტეტის და სამხედრო ოლქის უფროსის რიგაბლოვის შორის დროებითი შეთანხმება მოხდა. შეთანხმება დანიშნული ღვინობისთვის 29-ის ღამის 12 საათიდან ღვინობისთვის 30-ის ღამის 12 საათამდე. დროებითი შეთანხმება შემდეგ პირობებზე მოხდება: შესწყდეს ყოველგვარ სამხედრო მოქმედება ამ ხანის განმავლობაში, თანთანგვიანთ ადგილებ დარჩნენ ორივე მხრის ჯარები.

შეთანხმების დარღვევა

ბოლშევიკებსა და შტაბის შორის მომხდარი შეთანხმება დაირღვა. ღვინობისთვის 30 ნაშუადღევის 4 საათზე ბოლშევიკებმა ზარბაზნების სროლა დაიწყეს.

ანარქია

ღვინობისთვის 30-ს პეტროგრადში ცნობა მიუღიათ მოსკოვში მოკლულთა და დაჭრილთა რიცხვი 700 ადწევსო. მეორე დეპეშით კი იტყობინებიან: ქალაქში უკვე 2000 მოკლულია. კადეტების კორპუსი მოლად განადგურებულია.

კიევში

ყაზახები კიევში

ღვინობისთვის 31-ს ყაზახთა საბჭოს შემდეგი დეპეშა მიუღია: კიევში წუხელ ბოლშევიკებს სასახლეში იუნკრები და ყაზახები შემოერტყნენ. გამოიწვიეს ფონის ბატარეა. კრეშჩატიკთან ყაზახებმა სროლა ასტეხეს. იქვე მიმეროლავ ტრამვაიდან ჯარისკაცმა ხელის ყუმბარა ესროლა. დაიჭრა 5 კაცი. მათ შორის ერთი ოფიცერი. ყაზახებმა გადასჭრეს მავთული, რომელითაც სასახლის ტელეფონი ქალაქს უერთდებოდა. ყაზახთა კომიტეტს მთავრობის კომისარი კირიენკო სრულ სოლიდარობას უცხადებს. მოლაპარაკების შემდეგ მთავრობის ჯარმა სროლა დაიწყო. ბოლშევიკებმა იარაღი დაჰყარეს. ამ ჟამად კიევში სიწყნარეა.

ქრონიკა

თბილისი

✦ **მოქალაქენო! კონვერტები არ დარიგდება ხახლებში, მათი მიღება შეიძლება მხოლოდ საარჩევნო დარბაზში შეხვლის დროს. ხაჭარია ყველა კომისიებში ჩვენი პარტიის წარმომადგენელნი იყვნენ.**

✦ მხედრობათა საბინო უფროსმა აცნობა ამბერ კავკასიის საგანგებო კომიტეტს, რომ ჯარებისათვის დათმობილ საზამთრო ბინების ქირა სამხედრო ხაზინიდან მიეცემათ ბინების პატრონებს და არას შემთხვევაში ბეგარის სახით ჯარები არ ისარგებლებენ კერძო კაცთა სახლებით, როგორც ეს წინად ხდებოდა.

✦ ნაფიც ვექილთა საბჭომ განცხადება წარუდგინა ქალაქის გამგეობას. განცხადებაში საბჭო ამბობს, რომ ნაფიც ვექილს არ შეჰფერის მილიციის უფროსად და მილიციის კომისრად იყვეს. გამგეობამ ამის გამო საბჭოს აცნობა, რადგან გარდამავალ ხანაში ვცხოვრობთ და იურიდიული ცოდნის კაცები გვჭირდება, საძრახისად არ ჩითვლება ეხლა, რომ ნაფიც ვექილებს ესა თუ ის თანამდებობა ეჭიროს რომლებიც ჩვეულებრივ დროს მათვის შეუფერებელია.

✦ **ქალაქის საბჭოს** მორიგი კრება დანიშნულია დღეს, გიორგობისთვის 9-ს, სალამოს 8 საათზე. უწყებები არ დაურიგდებათ ხმოსნებს, რადგან ელექტრონის ენერგიის უქონლობის გამო

სტამბებმა ვერ მოასწრეს დაბეჭდვა. დღეს სიბჭო სხვათა შორის განიხილავს გამგეობის მოხსენებას შესახებ კავკასიის ქალაქთა თვითმართველობების დელეგატთა კრების მოწვევისა გიორგობისთვის 30-ს და აგრეთვე მოხსენებას თვითმართველობის წოსამსახურეთათვის ჯამაგირების მომატების შესახებ.

◆ **სურსათ-სანოვაგე.** საგუბერნიო სასურსათო გამგეობამ მიიღო გიორგობისთვის 6 და 8: ფქვილი 9 ვაგონი და ხორბალი 8 ვაგონი. უკანასკნელი რიცხვიდან 6 ვაგონი სათესლედ გადაიდგა, გარდა ამისა ქალაქის სასურსათო კომიტეტმა მიიღო 3 ვაგონი კარტოფილი. გიორგობისთვის 7-ს არა მიუღია-რა სასურსათო კომიტეტს. ქალაქის სასურსათო კომიტეტმა 25.000 მანეთი გაგზავნა ახალციხეს კარტოფილის შესაძენად თბილისისათვის: იგივე კომიტეტი ქუთაისიდან მოელის 5 ვაგონ ლობიოს.

◆ ამიერ კავკასიის საგანგებო კომიტეტს გადაწყვეტილი აქვს გამოითხოვოს 52.000 მანეთი ქალთა ოც გიმნაზიაში პარალელ განყოფილებათა შესანახად ერთი წლის განმავლობაში.

◆ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მთავარმა გამგეობამ დაადგინა გამოსცეს: გეოგრაფია ს. იაშვილისა, ქართული მწერლები (პირველი ნაწ.) ივ. გომელაურისა და პრაქტიკული კურსები პ. მირიანიშვილისა.

◆ ქართველ სტუდენტთა სამედიცინო წრეში წეერად ჩაწერა ზემოხსენებულ საზოგადოებაში შეიძლება ტფილისის ქალთა უმაღლეს კურსებზედ, თავმჯდომარე ალექსიძესთან.

◆ **ხახაზინო თეატრის დროებით კომისრად** ამიერ კავკასიის საგანგებო კომიტეტმა დანიშნა ამ კომიტეტის კანცელარიის საქმის მწარმოებელი ა. ს. პონიაკკი.

◆ როგორც ფიქრობენ, ქალაქის თვითმართველობის დეფიციტი წლის დამლევს 4 მილიონ მანეთამდე იქნება.

◆ ყინაიდან ელექტრონის სადგურები თბილისში საქმეო სინათლეს არ იძლევიან, ქალაქის გამგეობას აზრად აქვს ტრამვაის ელექტრონის ენერგია მიაშველოს ქალაქს გასანათებლად.

◆ უკანასკნელ ლელეში ტრამვაის შემოსავალმა 26.000 მანეთით იმატა, რაიცა ვაგონების შეკეთებით და ამის გამო ვაგონთა რიცხვის გადიდებით აიხსნება. იმედი აქვთ, რომ წლის დამლევისათვის ტრამვაის დეფიციტი შესაძენად შეცირდებოდეს.

◆ **სახურსათო საწყობის გაძარცვა.** გიორგობისთვის 8 ს, დილის 4 სასათზე, საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტის საწყობს (მიხეილის ქუჩა) ავტომობილით მიადგნენ ქურდები, გასტეხეს იგი და სხვა და სხვა საქონელი წაიღეს. სხვათა შორის წაღებულია ორი ცალი ფარეულები.

ჟურნალი.

◆ **ფართლეულობის დეფერა.** ლვინობ. 2. ქუთაისში სახალხო მილიციის სისხლის სამართლის განყოფილებამ ებრაელს დაუჭირა 200 არშინი ნარმა, რომელიც სოფელში მიჰქონდა.

◆ **სოფლის კომისრების შესახებ.** ამიერ-კავკასიის განსაკუთრებული კომიტეტი ატყობინებს ქუთაისის გუბერნიის კომისარს, რომ ის სოფლის კომისრები, რომელთაც სამხედრო ბეგარა ეხეჭოთ არ იქნებიან სამხედრო ბეგრისაგან განთავისუფლებულნი.

◆ **საადგილ მამულო კომიტეტში.** ქუთაისის საგუბ. საადგილ-მამულო კომიტეტმა მაზრის საადგ.-მამულო კომიტეტებს წინადადება მისცა, რომ ყველა რაიონებში დაარსდეს საადგილ მამულო კომიტეტები და აგრეთვე აცნობოს სამაზრო კომიტეტის შემადგენლობის კომისიის წევრების პირადი ვინაობა.

ახალ-სენაკი.

◆ სოფლებიდან ჩამოტანილ სანოვაგეზე ფასი დღითი-დღე მატულობს. მცხოვრებნი დიდ გაჭირვებას განიცდიან ვაჭრობის შეწყვეტის და საჭირო მასალების უქონლობის გამო.

◆ ამ დღეებში შეტლების გაფიცვა მოხდა, მოითხოვდენ ჯამაგირის მომატებას. მოთხოვნილების დაკმაყოფილების შემდეგ მოძრაობა კვლავ დაიწყო.

სასურსათო თათბირი

გიორგობისთვის 7-ს შეგრთებული კრება მოხდა სასურსათო დაწესებულებათა, სხვა და სხვა ორგანიზაციებისა და ქალაქის თვითმართველობის წარმომადგენლთა. კრების უმთავრეს საკითხს წარმოადგენდა საქმეო სურსათ-სანოვაგის მოპოვება მცხოვრებთათვის. სურსათი უმეტესად ჩრდილოკავკასიიდან მოდის, მაგრამ ბოლო ხანებში კავკაზის რკინის გზებზე ძალიან შეფერხდა ვაგონების დროზე გამოგზავნა, რადგან გზები ჯარების გადაყვანას უნდებიან, გარდა ამისა, მატარებლებს ხშირად თავს ესხმიან ბესლანსა და პეტროვსკას შუა. ამ ორ სადგურზე დიდძალი ვაგონები მოგროვილა, ასე რომ სხვა საქონლის გატარება ამ სადგურებზე შეუძლებელია. კრებამ გადასწყვიტა: პეტროვსკში შეგროვილი საქონელი ხლვით გამოგზავნოს ბაქომდის, ხოლო ბესლანიდან საქონელი გაგზავნოს ნოვოროსიისკში და იქიდან ფოთს. გარდა ამისა სამეედრო უწყებამ აღუთქვა საოლქო სასურსათო კომიტეტს 10 სამარგე ავტომობილის თხოვება, რომლებითაც საქართველოს გზით საქონელს გადმოზიდვენ.

დამფუძნებელ კრების
საარჩევნო წესრიგი („ნაკაზი“*)

50 მუხლიხათვის.

8) განაცხადა თუ არა სიის წარმომადგენელ ჯგუფმა სურვილი, რომ საარჩევნო ბარათში სიის თარგმანიც დაბეჭდილიყო, თუ განაცხადა,—წარადგინა თუ არა თარგმანიც.

9) სახელი, მამის სახელი, გვარი პროფესია და ბინა ჯგუფის იმ წარმომადგენელთა, რომლებიც სამაზრო და საქალაქო კომისიებში იქნებიან. ასევე მათ მოადგილეების,—თუ ისინი სიის დასახელების დროს განაცხადეს.

10) სრულიად ითვლება თუ არა სია, თუ სრულიად ითვლება, რომელ ნომრით გამოქვეყნდება; თუ სია ყველა მოთხოვნილებებს არ აკმაყოფილებს, შაშინ ამ პუნქტში (10) ადინიშნება ის, რომ სიის ნაკლულოვანობის შესასწორებლად ჯგუფის წარმომადგენელს წინადადება მიეცა.

90. კანდიდატთა სიების გამოკიდვა და გამოცხადება 25 ე მუხლში აღნიშნულ წესით მოხდება.

91. საოლქო კომისია მიიღებს რა სიის ნაკლულოვანობის შესასწორებლად განცხადებას—საგანგებო დადგენილებაში აღნიშნავს დროზე შეტანაზე ეს განცხადება თუ არა, ასწორებს თუ არა სიის ნაკლულოვანობას, იგი განცხადება, გამოქვეყნდება თუ არა სია და თუ გამოქვეყნდება, რომელ ნომრით.

92. თუ 51 მუხლში აღნიშნული განცხადება ამავე მუხლში აღნიშნულ დროზე არ იქმნება შეტანილი ამის გამო საოლქო კომისიას საგანგებო დადგენილება გამოაქვს.

სიების შეერთების შესახებ მე 53-ე მუხლიხათვის

93. სიების შეერთებას საოლქო კომისია 25-ე მუხლში აღნიშნულ წესით აცხადებს. კომისიასვე აცნობებს ამას ყველა იმ დაწესებულებებს, რომელთაც 52 მუხლის ძალით უნდა ეცნობოთ საკანდიდატო სიები.

94. კანდიდატთა სიების შეერთებით ჰაურთ დამფუძნებელ კრების წევრთა აღგენის თანეიანთ შორის გაყოფა დებულების 91 მუხლისა და წესრიგის 129 მუხლის თანახმად.

95. სიების შეერთების შესახებ შეტანილ განცხადების ხელს უნდა აწერდენ იმ ჯგუფების წარმომადგენელები, რომელთაც ჰ ერთ სიების შეერთება

96. საოლქო კომისიის მიერ მიღებული და განხილული განცხადება. სიების შეერთების შესახებ უკან აღარ დაბრუნდება.

97. შეერთების მსურველ ჯგუფების წარმომადგენელებს ხელის მოწერა ერთ განცხადებაზედვე შეუძლიანთ, შეიძლება სხვა და სხვა განცხადებებზედაც, მხოლოდ ეს განცხადებები შინაარსით არ უნდა განირჩოდნენ.

მე 6-ე თავისათვის

საარჩევნო ბარათების მათ კონვერტების და პიროვნების მოწმობათა შესახებ.

98. ერთ და იმავე უბნის საარჩევნო სიების კონვერტები ერთნაირი უნდა იყოს და სათანადო ბეჭედი უნდა ჰქონდეს დაკრული.

58-ე, 59-ე და 61-ე მუხლებიხათვის.

99. საარჩევნო ბარათების კონვერტები, შეძლებისდაგვარად მთელ ოლქისათვის მზადდება საოლქო კომისიის განკარგულებით. კომისია თავის ბეჭედს ასვამს კონვერტებს და უგზავნის ან სამაზრო და საქალაქო კომისიებს ან და ქალაქის, სოფლის და სოფლის საზოგადოების საგრობო გამგეობათა, იმის და მიხედვით თუ როგორ ადგილობრივ პირობების გამო კონვერტების შემზადება საოლქო კომისიამ სამაზრო და საქალაქო კომისიებს (მე-16-ე მუხლი მე-5 ე პუნქტი) დაავალა, მაშინ კონვერტებს სამაზრო და საქალაქო კომისიები თავითავიანთ ბეჭედს ასვამენ და თვითონვე უგზავნიან გამგეობებს.

მე-61-ე და მე-62-ე მუხლებიხათვის.

100. იმ ქალაქებში, სადაც საუბნო, სარაიონო გამგეობები მოიპოვება, ქალაქის გამგეობას შეუძლიან მათ დაავალოს, როგორც ამომრჩეველთა პიროვნების მოწმობების და საარჩევნო ბარათების სახლებში მიტანა.

*) იხილე „საქართველო“ 247.

101. პიროვნების მოწმობას და საარჩევნო ბარათს სახლებში დამტარებლები პირადად ამომრჩეველებს ბარებენ. იმ შემთხვევაში თუ იგი სახლში არ იქნება, ბარათსა და მოწმობას დაურჩენენ მის მამულის ან და იმ სახლის გამგეს სადაც ამომრჩეველი ცხოვრობს.

102. პიროვნების მოწმობათა მიღება შეიძლება გამგეობებში ამასთან მათი მიღება შეუძლიანთ არა მარტო თვით ამომრჩეველებს არამედ მათგან ხელ მოწერილ რწმუნების წერილის წარმდგენელ პირებს.

იმ ბინების შესახებ, სადაც არჩევნები უნდა მოხდეს.

65-ე მუხლიხათვის.

103. თუ რომელიმე ქალაქის უბანში არჩევნებისათვის ბინა ვერ იშოვეს ასეთ უბნისათვის ბინა შეიძლება მახლობელ უბანშიც მოინახოს, მხოლოდ ამისათვის საჭიროა ქალაქის კომისიის ნებართვა.

104. იმ ბინაში, სადაც არჩევნებია დანიშნული უნდა გამოიკიდოს უბნის ამომრჩეველთა სია.

66-ე მუხლიხათვის

105. ის ჩაკეტილი ოთახი, ან და გადალობილი ადგილი, რომელიც დანიშნულია კონვერტებში საარჩევნო ბარათების ჩასალაგებლად უნდა იმდენად ნათელი იყოს, რომ საარჩევნო ბარათი წაიკითხებოდეს. ამ ოთახს თუ გადალობილს ადგილს ისეთი მდგომარეობა უნდა ჰქონდეს, რომ სხვა ვერ ხედავს იმ ამომრჩეველის ხელებს, რომელიც საარჩევნო ბარათს სდებს კონვერტში, ამისათვის ბინა გადალობება ფიცრებით ანდა სქელ ქსოვილით იატაკიდან ორი არშინის სიმაღლეზე. ამ მოფარდაგებულ ადგილში უნდა იდგეს მაგიდა და ყუთი საარჩევნო ბარათებით. ამ სადგომს ერთი შესავალი უნდა ჰქონდეს, ყველამ უნდა იცოდეს, რომ ამ სადგომში შესვლა შეუძლიან მხოლოდ ამომრჩეველს და როდესაც ამომრჩეველი შიგ არის და კონვერტში საარჩევნო ბარათს სდებს სხვას შესვლა არ შეუძლიან.

67 მუხლიხათვის

106. არჩევნებისათვის დანიშნულ ბინაში გარეშე პირთათვის ცალკე ადგილი უნდა იყოს დარჩენილი. გარეშე პირებმა ხელი არ უნდა შეუშალონ არჩევნების წესიერ მსვლელობას.

107. საარჩევნო ბარათების ჩასაყრელად დანიშნული ყუთები უნდა იყოს ან ხისა, ან კარდონის, ან და სხვა რამ მაგარ მასალისა. თითო ყუთი უნდა ნაანგარიშევი იყოს ყოველ ათი ათას ამომრჩეველზე.

108. საოლქო კომისიის განკარგულებით ყველა საარჩევნო კომისიებს წინდაწინვე ურიგდებათ საარჩევნო დებულებისა და წესრიგის (ნაკაზის) ტექსტები.

ხმის მიცემის შესახებ

109. საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრები ადრევე უნდა გამოცხადნენ არჩევნებისათვის დანიშნულ ბინაზე. ყოველ შემთხვევაში, ამომრჩეველთათვის დანიშნულ დროზე ნახევარ საათით ადრე უნდა გამოცხადნენ.

110. საუბნო საარჩევნო კომისიის სამ წევრში უნდა იყვნენ კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი. მათ შეუძლიანთ მხოლოდ მცირე ხნით დაანებონ თავი სხდომას, ასეთ შემთხვევაში თავმჯდომარემ თავისი თანამდებობა უნდა გადასცეს კომისიის ერთ ერთ წევრს.

67, 72, 76 და 77 მუხლებიხათვის

111. საუბნო საარჩევნო კომისიის სხდომა განუწყვეტლივ გასტანს ხმის მიცემიდან მის დასრულებამდე, (ვიდრე საარჩევნო ყუთებს დაბეჭდავდენ).

ხმის მიცემა ქალაქებსა და სოფლებში უნდა დილის 9 საათიდან იწყებოდეს, ხოლო სოფლის საზოგადოებებში დილის 8 საათიდან. ხმის მიცემა უნდა დასრულდეს არჩევნების ორ დღეს ქალაქსა და სოფლებში საღამოს სრულ 9 სათზე, ხოლო სოფლის საზოგადოებებში საღამოს 8 საათზე არჩევნების მესამე დღეს კი ხმის მიცემა ნაშუადღევის 2 საათზე უნდა გათავდეს.

74 მუხლიხათვის

112. კომისიის თავმჯდომარე ხმას არ მიაცემინებს იმ პირს, ვინც საარჩევნო სიაში კი სწერია, მაგრამ ოფიციალ ცნობებით მათ დაჰკარგეს თავიანთი საარჩევნო უფლება (დებულების 8, 9 მუხლი) ან და საოლქო სასამართლოს ადმინისტრატიულ განყოფილების განკარგულების თანახმად იგი პირი საარჩევნო სიიდან უნდა გამოირიცხოს.

113. არჩევნებში მონაწილეობას მიიღებენ ის პირნი, რომლებიც საარჩევნო სიებში არ არიან შეტანილნი, მაგრამ წარადგენენ საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლითაც მათ საარჩევნო უფლება ეცნიებათ. ასეთ პირებს პიროვნების მოწმობა არ მოეთხოვებათ. საარჩევნო ბარათებს ხსენებული პირნი მიიღებენენ, როდესაც საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილებას წარადგენენ.

114. იმ შემთხვევებში, თუ ხმის მისაცემად გამოცხადნენ ისეთი პირნი, რომლებიც სიებში არ იხსენებიან ანდა ეკვი შეიტანეს, რომ იგი ის პირი არ არის, ვის პიროვნების მოწმობაც აქვს, ამომრჩეველის პიროვნება შესავალშივე უნდა შემოწმდეს. პიროვნების შემოწმების წესი მინდობილი აქვს თვით საუბნო საარჩევნო კომისიას. საარჩევნო კომისიის დადგენილება ხმის შესახებ, რომ ხმის მისაცემად მისულ პირს უფლება მისცეს საარჩევნო ბარათი, პროტოკოლში იქნება შეტანილი. ამომრჩეველს უფლება ენიჭება კანონიერ წესებით დაამტკიცოს თავის სიმართლე.

მე 75-ე მუხლიხათვის.

115. იმ მაგიდასთან, რომელზედაც საარჩევნო ყუთი სდგას, ამომრჩეველები რიგით მიდიან. ეს რიგი სასტიკად უნდა იქმნას დაცული, ამისთვის, საჭიროებისამებრ, უნდა გაკეთდეს შესაფერი მოაჯირები.

მე 77-ე მუხლიხათვის.

116. საუბნო კომისიის თავმჯდომარეს შეუძლიან მიიწვიოს ამომრჩეველები და კომისიის წევრებთან ერთად დათვალონ ხმები.

მე 79 ე მუხლიხათვის.

117. მე 79-ე მუხლის პირველსა და მესამე პუნქტის თანახმად გაფრთხილებულ ჩათვლება სხვათა შორის: ა) ის ბარათები, რომელებიც იხსენიებენ მხოლოდ ზოგიერთა იმ კანდიდატების გვარები, რომლებიც სხვა სიებში არიან უკვე მოქცეულნი; ბ) ის ბარათები, რომლებიც იხსენიებენ ის გვარები, რომლებიც სხვა და სხვა საკანდიდატო სიაში ხვდება, ან და ისეთი გვარები, რომლებიც არც ერთ საკანდიდატო სიაში არ გვხვდება; გ) ის ბარათები, რომლებშიაც კანდიდატების გვარები ამოშლილია, ან და იმ წესით არ იხსენიებ, რა წესითაც განცხადებულ სიაშია დაცული და დ) ის ბარათები, რომელშიაც სიის ნომერი არ იხსენიება.

118. ხმის დათვლა იწყება პირველ საკანდიდატო სიიდან, და ასე მიჰყვება რიგით.

საუბნო საარჩევნო კომისიის ოქმისა და მის მოქმედების შესახებ.

82. მუხლიხათვის.

119. საუბნო საარჩევნო კომისიის ოქმი უნდა სდგებოდეს ამ მუხლთან მოყვანილ ნიმუშის მიხედვით, რომელსაც თან ახლავს დამატებითი ოქმი იმ შემთხვევისათვის, რომელზედაც მე 121 მუხლშია ლაპარაკი.

მე 83-ე მუხლიხათვის.

120. კანონიერად ცნობილი საარჩევნო ბარათები, რომელზედაც ნათქვამი იყო მე 83 მუხლის 1—3 პუნქტებში, უნდა დაიწყოს, კანფეზე აისხას და დაიბეჭდოს ყოველ საარჩევნო სიისათვის ცალკე.

ხოლო მე 83 მუხლის მე 4-ე პუნქტში ნახსენები ბარათები ერთად უნდა აიხსას კანფეზე, დაინუმეროს, ბეჭედი დაეკვრას და ერთ პაკეტში იქმნეს შენახული.

121. თუ ხმების დათვლა ერთ დღეს ვერ დასრულდა, მაშინ: 1) საარჩევნო ყუთიდან ამოღებულ ბარათების. 2) უკანონოდ ცნობილ, 3) სარეზოდ აღიარებულ და 4) წაკითხულ ბარათების რაოდენობის შესახებ ოქმის შედგენის შემდეგ ყველა კონვერტები და საარჩევნო ბარათები უნდა ჩაიწყოს საგანგებო პაკეტებში, რომლებსაც შემდეგ უნდა დაეკვეს კომისიის ან ქალაქის გამგეობის ბეჭედი. ასეთივე წესით უნდა დაიბეჭდოს დაუცლელი საარჩევნო ყუთები.

122. ამასთანავე ოქმის ასლი უნდა გადაეცეს სასოფლო ან ქალაქის გამგეობას.

სამაზრო (საქალაქო) კომისიის ოქმისა და ხმების დათვლისას მისი მოქმედების შესახებ.

მე 84-ე მუხლიხათვის.

123. საუბნო საარჩევნო კომისიიდან ყოველ არჩევნების მოხდენის შესახებ მოსულ ცნობების გამო სამაზრო ანუ საქალაქო კომისიას გამოაქვს საგანგებო დადგენილება.

ხსენებულ დადგენილებაში უნდა აღინიშნოს: 1) დღე და საათი, რომელსაც კომისიამ მიიღო ოქმი და ცნობები არჩევნების მსვლელობის შესახებ; 2 აკმაყოფილებს თუ არა ოქმი საარჩევნო დებულებისა და ნაკაზის მოთხოვნილებებს და აგრეთვე არჩევნების წარმოებაში არის თუ არა ყველა საჭირო დოკუმენტები და დამატებანი? 3) მოყვანილი უნდა იქმნეს დადგენილება საუბნო საარჩ. კომისიის მიერ ყუთში ჩაშვებულ საარჩევნო ბარათების კანონიერად ცნობის შესახებ. სამაზრო კომისიას შეუძლიან საუბნო კომისიის დასაბუთება დასტოვოს: თუ მოეწონა, ან და მის მაგივრად თავისი ახსნა-განმარტება მისცეს. სამაზრო ან საქალაქო კომისიის დადგენილება შეეხება არა მარტო ცალკე საარჩევნო ბარათებს, არამედ მთელ ჯგუფებს ბარათებისას, რომელთა შესახებაც სამაზრო (საქალაქო) კომისიამ ერთი და იმავე საფუძვლით საუბნო კომისიის დადგენილება შეცვალა; არ შეიძლება ერთ ჯგუფში მოექცეს სხვა და სხვა საკანდიდატო სიისთვის მიცემული საარჩევნო ბარათები, გარდა საუბნო კომისიის მიერ ერთხმად უკანონოდ ცნობილი ბარათებისა (დებულ. მე-83 მუხ. მე-4 პუნქტი. ნაკაზის მე-120 მუხ. მე-2 ნაწ.).

მე-85 მუხლიხათვის.

124. სამაზრო ანუ საქალაქო კომისიის ოქმში უნდა აღინიშნოს: 1) სახელი საარჩევნო ოლქისა (და გუბერნიისა, თუ ოლქში რამდენიმე გუბერნია შედის), მაზრისა ან ქალაქისა; 2) კომისიის შემადგენლობა, დასახელებული უნდა იყოს მისი თავმჯდომარე, თავაჯდომარის ამხანაგი და მდივანი, აგრეთვე საკანდიდატო სიის მიმცემთა მიერ კომისიაში გაგზავნილ წარმომადგენლებისა; 3) რა დღეებში ხდებოდა კომისიის სხდომები, რომელ საათზე იხსნებოდა სხდომები და რომელ საათზე იხურებოდა; 4) ამას გარდა უნდა აღინიშნოს თუ თითო საარჩევნო უბანში რამდენი ხმაა მიცემული კანონიერად და რამდენი უკანონოდ; შემდეგ რამდენი ხმა კანონიერადაა მიცემული მთელ მაზრაში, ან ქალაქში და რამდენი უკანონოდ. 5) ოქმში უნდა აღინიშნოს, თუ კომისიის მოქმედების დროს რაიმე არჩევნებრივი მოხდა. 6) ოქმს ხელი უნდა მოაწერონ თავმჯდომარემ და კომისიის წევრებმა.

საარჩევნო კომისიის ოქმის ნიმუში.

	კანონიერად მიცემულ ბარათების რაოდენობა.							უკანონოდ მიცემული ბარათების რაოდენობა.
	საკანდიდატო სიების №№							
საარჩევნო უბნები.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
1.								
2.								
3.								
სულ:								

მოსკოვის სამხატვრო თეატრი

არა მგონია მთელს დედამიწის ზურგზედ მოიპოვებოდეს თეატრი, რომელიც ისე გაეკრიტიკებინოთ, როგორც მოსკოვის სამხატვრო თეატრი. ყოველი ახალი პიესის შეტანა მის რეპერტუარში ერთ განუწყვეტელ აზრთა შეჯახებას იწვევდა. ეს იმიტომ, რომ ჩვენს წინ მართლაც ღირს-შესანიშნავი ხელოვნების ტაძარი აშენდა. თეატრს ბევრი ჰკიცხავდა, ბევრი სიხარულით ეგებებოდა. ერთი და მეორე მხარეც მართალნი იყვნენ. მოსკოვის სამხატვრო თეატრს დიდ ღირსებასთან დიდი ნაკლიც ჰქონდა და ეს ნაკლი ჯერ კიდევ თავიდან ვერ აუცდენია. მოსკოვის სამხატვრო თეატრ უპირველესად არის — ნაციონალური თეატრი. აქ ჰმეფობს ჩეხოვის სული. ეს არის ჩეხოვის სახლი. ეს ერთი უკვე დიდ მის ღირსებად უნდა ჩაითვალოს. თეატრმა, რომელმაც შეჰქმნა ჩეხოვის პოეზია, გამოაშკარავა და ნათელ ჰყო ჩეხოვის სულის კვეთება, მისი მწარე გოდება, წმინდა შელანქოლია და სევდა-ვაგლახი. დიდი ყურადღებიანი [illegible] ადამიანში, როგორც ჩეხოვს, ისე დოსტოევსკის, ტურგენევის, ტოლსტოის, ოსტროვსკის, გრიბოედოვის, გოგოლის, გორკის და ანდრეევის ნაწარმოებთა საგანგებო განსახიერებას ნახავთ. თვეატრმა ეულო ალდო რუსეთის საზოგადოებას, მან ნათლად ჩაიხედა თავისი ბალის ცხოვრებაში, მის პსიხოლოგიაში და თავისი ხელატვრული შემოქმედებით გვაჩვენა „რუსული ხელოვნება“. ამ ეხრივ იგი ნაციონალურ სფერას ვერა სცილდება. რამდენადაც ძლიერია ნაციონალურ რეპერტუარში—იმდენად სუსტი უცხო რეპერტუარისთვის. განსაკუთრებით შექსპირმა და იბსენმა ვერ ჰპოვეს ღირსეული განსახიერება ამ თეატრში. თეატრი ვერა ხერეკს ძლიერ ბუნებრივ პათოს, ვინაიდან მის პერსონაჟში არ მოიპოვებიან ძლიერნი მსახიობნი (გამონაკლისს მხოლოდ მოსკვინი შეადგენა) და თუ მოიპოვებიან, (მაგალითად კაჩალოვი) იგინი შეზღუდულნი არიან ჯერ კიდევ სამხატვრო თეატრის ნატურალიზმით. ამ პერსონალთა სისუსტემ თავი იჩინა იქაც, სადაც თეატრმა თავის რეპერტუარში ნაციონალური კლასიკური პიესები შეიტანა. მე მხედველობაში მაქვს პუშკინის წარმოდგენა, სადაც შეეფიდა შემდეგი დრამატიული ეტიუდები: „ზეიმი—შავი პირის დროს“, „ქვის სტუმარი“ და „მოცარტ და სალიერი“. აგრეთვე დიდი ტრაგედია „ბორის გოდუნოვიც“. ამ ორმა წარმოდგენამ ნათლად დაგვიმტკიცა, რომ კლასიკურ პიესებისთვის სამხატვრო თეატრის ტენპერამენტი და ემოცია—მოკლე ლაპაზონით ყოფილა განსაზღვრული. ეს შას შემდეგ უფრო გამოაშკარავდა, როდესაც თეატრმა დასდგა შექსპირის „ჰამლეტი“ და „იულიოს კეისარი“. აქ სამხატვრო თეატრი უსუსური გამოდგა მძლავრ ხაზების გარდმოცემაში. თეატრს ხელი შეუშალა „იულიოს კეისარზე“ ნატურალისტურმა მიმართულებამ და „ჰამლეტზე“ კი გორდონ ვრეგის უცნაურმა სტილიზაციამ. განსაკუთრებით „იულიოს კეისარმა“ სასტიკად დაამარცხა თეატრი, მიზეზი კი მისი ნატურალიზმი იყო. პირველად, როდესაც კი სამხატვრო თეატრმა ფეხი ადგა—იგი გამოჩენილი იყო წმინდა ნატურალიზმით. ამაში სამართლიანად ბევრი ჰკიცხავდა და, მათ შორის, ჩეხოვიც. ჩეხოვი, როგორც დიდი ეკლექტიკოსი, მეტად მტრულად უყურებდა ნატურალიზმს ცხოვრებაზე. ნორჩი თეატრი კი მეტად გატაცებული იყო გარეგნული სიდამაზით, ეფექტების ბრწყინვალეთით, ტექნიკური სიძლიერით. აქ მეტი არ იქნება გაკვრით შეეხოთ ნატურალისტურ თეატრის მიმართულებას და გამოვაშკარაოთ მისი ნამდვილი სული. ნატურალისტური თეატრი, ეტეს გარეშეა, ყალბ გზაზე ადგია. ამ თეატრში გამეფებული არია გარეგნული პიესების დადგმა, რეჟისორა, ბუტაფორია და ტექნიკური მოწყობილობა. იგი ერთგვარ ქაქიურ ლაბარატორიას მოგაგონებთ, სადაც აფარებულ ინსტრუქციას დაუჩრდილავს ყოველივე. ნატურალისტურ თეატრში უპირველესი ადგილი დათმობილი აქვს რეჟისურას—ეს მაშინ, როდესაც თეატრის სულის ჩამდგმელი, მისი ცოცხალი ძალა ჯერ მსახიობი არის და მერე რეჟისორი. ნატურალისტურ თეატრში მსახიობის შემოქმედება ლაბეცა, დაქვეითდა. რატომ? იმ ტომ, რომ თეატრმა თავისი ნატურალიზმით მსახიობი შემბოჭა, ჩაჩოდილა მისი გარეცდა—ფანტაზია და ტემპერამენტის სიცხარე. ასეთი თეატრი დაშორებულია წმინდა ხელოვნებას.

ვინც ჰფიქრობს, რომ სასცენო ხელოვნება ტლანქი ხელოვნებაა, მას სასცენო ხელოვნებაზე მეტად ბუნდოვანი წარმოდგენა ჰქონია, სრულიად დაშორებული ყოფილა მის ესთეტიურს პრინციპებს. აქ მაგონდება ერთი ამბავი, რომელიც ფრიად დამახასიათებელია.

ერთხელ ჩეხოვი მოსულა მოსკოვის სამხატვრო თეატრში „ჩაიკა“-ს რეპეტიციაზე. ერთი მსახიობთაგანი მიჰგებია სიხარულით და ასე უთქვამს: „იცით, რა? სცენაზე, როდესაც კი ეს საჭირო იქნება, ბაყაყების ყეფანი ასტყდება, ძაღლების ყეფა და ბულბულების სტვენა! ჩეხოვი შეეკითხა: „ეგ რისთვის?“—„ბუნებრივობაა“. მიუგო მსახიობმა. „ბუნებრივობა?“ კვლავ შეეკითხა ჩეხოვი. „სცენა—ხელოვნებაა. ერმასკოის აქვს ერთი სურათი, სადაც დახატული არის ადამიანის სახეები. რა იქნებოდა რომ ერთ-ერთ სახეზედ დახატული ცხვირი ამოგვეჭრა და მის მაგივრად ნამდვილი ცხვირი ჩაგვესვა? ცხვირი კი ბუნებრივია, მაგრამ სურათი კი გაფუჭდებოდა. გაუბილებელი მსახიობი ხმა ამოუღებლივ გაბრუნებულა.

ჩეხოვის სიტყვები მეტად მკაფიოდ ახასიათებს ნატურალისტურ თეატრს

და სწორედ მისი დიდი ნაკლი ეს ზედ-მეტი ტრანსფორმაციაა. თითქოს სცენა ტრიბუნა იყოს, რომ ვისაც რა აზრი მოუვა, რა განზრახვა—ყოველივე სცენაზე განახორციელოს. ამ ტრანსფორმაციით მოსკოვის სამხატვრო თეატრმაც თავი ისახელა და კარგიმარცხიც მოუვიდა „იულიოს კეისარი ზე“. როდესაც ეს ტრაგედია დაიდგა სამხატვრო თეატრის სცენაზე—აი რასა სწერდა ისეთი ავტორიტეტი, როგორიც ბ-ნი ამფითეატროვია: „ქუჩაა... მოისმის მჭედლის ჩაქა-ჩუქი, იქ მედუქნე ვაჭრობს, აქ დალაქი ჰპარსავს ხალხს. გზაზე მოცეკვავს ქუჩის ქალი, ჭოლგით მატრონას მხვევალი მოდის, საიდღანაც იქვრიტება ბარბაროსი, დახტიან, თამაშობენ, უკრავენ...“ ერთი სიტყვით ალარაფერი ლა დარჩენია სამხატვრო თეატრს, რომ სცენაზე არ ამოებარგნა ყოველი ცხოვრების ნაგავი და მაყურებელი არ მოეყვანა თავისი ბუნებრივი შესრულებით განცვიფრებაში. „მაყურებლის წინ, განაგრძობს კვლავ ბ-ნი ამფითეატროვი, წაკითხული იყო რომაელების ისტორია და არქეოლოგია, მაგრამ შექსპირი კი არა „ჩანდა“ და რასაკვირველია მასთან ერთად გაჰქრებოდა ტრაგედიის იდეაც და შინაარსიც. ერთი სიტყვით ვისაც-კი ეს პიესა არ უნახავს სამხატვრო თეატრის სცენაზე რა ქაოტიური სურათი იქნებოდა. დიახ, შეიძლება ყოველივე ეს მეტად ბუნებრივად იყო გარდმოცემული, მაგრამ განა ბრუტუსის და კასიოს განსახილველად საჭირო იყო, რომ რაც რამ ხდება ცხოვრებაში ყველაფერი სცენაზე ამოგვეტანა? მაყურებელთა უმრავლეს რიცხვს იაფ ეფექტებისკენ უჭირავს თვალი. ასეა ცხოვრებაშიც. ადამიანი ხშირად სერიოზულ მოვლენას ვეღარს აუხვევს ხოლმე, მაშინ როდესაც სასაცილოს ზედ წაეწყება. ეკვს გარეშეა, როდესაც მაყურებელი სჯერტს ასეთს სურათს, როგორც მაგალითად მოცეკვავე ქალს, მისი სამაგალითო ბუნებრივი შესრულება მთლად მიიზიდავს მაყურებელს და იმავე დროს-კი ბრუტუსის ფიქრით მოქანცული გონება, მისი განზრახვა და ტანჯვა, ბევრს გამოეპარებოდა. ამ რიგად სრულიად იკარგება უმთავრესი გმირის სახე და მასთან ერთად მსახიობის და ავტორის შემოქმედებაც. რისთვის დასჭირდა მოსკოვის სამხატვრო თეატრს ასეთი აპრეხილებული სურათის ჩამატება პიესაში? ჩუხოვს რომ ენახა ეს სურათი, ხომ კვლავ გამწარებული შესძახებდა: „რას სჩადით, სცენა—ხელოვნებაა“. ყოველგვარი ეფექტი, ფოკუსი, ფოტოგრაფიული სანახაობა, მთლიად კინემატოგრაფს შეეფერება და არა სერიოზულ თეატრს. ნატურალისტიურ თეატრის ილუსტრაციისთვის ერთ მაგალითს კიდევ ჩვენ სცენიდან მოვიყვან. მე მინდა მკითხველს მივუთითოთ ალ. წუწუნავას დადგმულ „ღალატზე“. მე აქ ვერ შევეხები თუ ბ. წუწუნავამ როგორ გაიგო პიესის არქიტექტონიკა, როგორი კოლოროტი, რა სტილი მისცა პიესას—ეს მეტად შორს წაგვიყვანს. აღვნიშნავ მხოლოდ მის ნატურალიზმს. გაიხსენეთ მესამე მოქმედება, ალ-რაზაკის მოკვლის სცენა; ეს სურათი ყოველთვის თვალში გვეჩხირებოდა და ცუდს შთაბეჭდილებას სტოვებდა თუ სხვებზე ძრა, ჩემზედ მაინც. კოშკიდან მოისმის განუწყვეტელი მონა-მხევალთა ტირილი და ერთი აურზაური: „ალ-რაზაკი მოჰკლეს, ალ-რაზაკი მოჰკლეს“ და ეს წვიდ-კვავილი თითქმის ხუთი წუთი გრძელდება. შეიძლება ეს სურათი ცხოვრებაში ბუნებრივი იყოს, მაგრამ სცენაზე კი უბუნებრივია, რადგან ცხოვრების სიტლანქე პ რ ლ ა პ ა რ თვალებში გვეჩხირება. ესთეტიკის თვალსაზრისით, გადაჭარბებული ხელოვნებაში მხოლოდ დაბალ ხარისხოვანი ეფექტია, უბრალო თეატრალური ტრიფარეტი და არა ესთეტიური განცდა. ზედმეტი დრამატიზმი, ეფექტი—მხოლოდ განუვითარებელ მაყურებელს ჰხიბლავს და ესთეტიურად განათლებულ ადამიანს კი ზიზღსა ჰგვრის. აქ ადამიანის ესთეტიური გრძნობა იბღალება, რადგან გრძნობა—სილამაზის მცნება მოკლულია. ბ. წუწუნავამ, როგორც ნატურალისტურ თეატრის ადეპტმა, მოსკოვის სამხატვრო თეატრის მოწაფემ, გვერდი ვერ აუქცია ამ ნაკლს. ამ რიგად ნატურალისტური თეატრი, თუ შეიძლება ასე ვთქვათ, არის სტატისტიკური თეატრი. ტეხნიკა, მექანიზმი, აი მისი ნამდვილი საზრდო, ცოცხალი ძალა კი მას არ აწარმოებს, რადგან გამოცლილი აქვს დინამიური ძალა—მსახიობი. უდიდესი მოსკოვის სამხატვრო თეატრის ნაკლი ის არის, რომ ნატურალისტურ მიმართულებას მიემხრო. თუმცა ცნობილი თეატრალური კრიტიკოსი ბ-ნი ეფროსი ამ ბოლო დროს გვარწმუნებს, რომ სამხატვრო თეატრი დიდი ხანია ნატურალიზმს გამოეთხოვაო, მაგრამ ეს ჯერ სრულიად მართალი არ არის. დღესაც იგი ნატურალისტურ თეატრად უნდა ჩაითვალოს. მართალია მოსკოვის სამხატვრო თეატრმა ბევრი რამ დაჰგმო, რასაც წინად პირდაპირ აღმერთებდა, მაგრამ ნატურალიზმთან ჯერ კიდევ სრულიად ვერ გაუწყვეტია კავშირი, ვინაიდგან ამ მიმართულებას თეატრის საძირკველში ფესვები ღრმად აქვს გამჯდარი. ჯერ ისევ რაზედაც შეიძლება გაგიკიცხოთ სამხატვრო თეატრი, ის არის, რომ მსახიობი კვლავ შეზოპილი ჰყავს თეატრს, რეჟისორი კი კვლავ გამეფებული არის. სამხატვრო თეატრს ჯერაც ვერ დაუმსხვრევია თავისი რეჟიმი. „დისციპლინა—სულია თეატრისაო“, განაცხადა ბ-ნმა სტანისლავსკიმ. დიახ, აუცილებელია ყოველ თეატრისთვის დისციპლინა. მაგრამ როგორი დისციპლინა?! ისეთი, რომელიც მსახიობის „მეს“ ინდივიდუალურ თვისებებს ჩაეკრობა, შეჭბიჯავს მის შემოქმედებას—ამისთანა დისციპლინას ჩვენ ვგმობთ. სამხატვრო თეატრის კედლებში კი ასეთი დისციპლინა ჰმეფობს. ბ-ნ სტანისლავსკის აზრით მსახიობი უნდა აღვსილი იყოს არა სტიქიური ძალით, არამედ გონებით. ძლიერი უნდა იყოს არა ტემპერამენტით, არამედ ტეხნიკური გაწვრთნილობით. იგი ნიშნავს აუარებელ რეპეტიციებს, სადაც რეჟისორის შემუშავებულ პიესის სტილს უნდა ექვემდებარებოდეს მსახიობი და თავის ხელოვნებას, რაც შეიძლება, უთვისებდეს ყოველ გარეგნულ მოხაზულობას.

„ლურჯ ჩიტზე“ ას ორმოცდა ათი რეპეტიცია ჰქონიათ, „იულიოს კეისარზე“ სამოცდა ათი და ყოველ რეპეტიციაზე მსახიობის სათანადო ტონით უნდა შეესრულებინა თავისი როლი. ყოველად შეუძლებელია, რომ ამ აუარებელ რეპეტიციაზე მსახიობმა ისე ითამაშოს, როგორც წარმოდგენის დროს და თუ აიძულეს სათანადო ტემპერამენტით თამაში, მაშინ მსახიობს რაც გინდა ვულკანისებური ტემპერამენტი ჰქონდეს, რეპეტიციის დროს უკვე გამოულევენ და მაყურებლის წინ კი მის ტეხნიკას აჩვენებენ მხოლოდ. მაშინ მაყურებელი ველარ ნახავს მსახიობ-ხელოვანს.

საბედნიეროდ უნდა ითქვას, რომ მოსკოვის თეატრი არ შეჩერებულა. ჯერ ისევ ძიების გზას ადგია. ჯერ ვერ დაუმერია „ლურჯი ჩიტი“. ბევრჯელ წაიქცა თეატრი, იქნება კიდევ წაიქცეს, მაგრამ იგი მედგრად განაგრძობს წინ სვლას, არ სუსტდება იდეურ სრბოლით. ჩვენს წინ სერიოზული ბუშაობა გაჩაღებულია. თეატრი შეუჩერებელი იმპულსით მიდის, ვერაგითარი ძალა ვერ გამოიყვანს თავის სფეროდან. შორს არ არის ის დრო, როდესაც სრულიად გაჰკეფავს თავის საყლელ გზას. ძიება მისი დაგვრულებელი იქნება. ამ ძიებით მოიპოვებს სამხატვრო თეატრი თავის დირსებასაც და უკვდავებასაც.

ვ. გარრიკი

კორესპონდენცია

ყვარელიდან

ყვარელს ამ ბოლო დროს გამოღვიძება ეტყობა; თამამად შეგვიძლიან ვსთქვათ, რომ ყვარელის ინტელიგენცია გულხელ დაკრეფილი არ არის და რამდენადაც კი ძალა შესწევს, ცდილობს თავის სამშობლო სოფელს ამ მეტად მძიმე დროს დაეხმაროს.

ამ რამდენიმე თვის წინად გაიხსნა საამხანაგო დუქანი, რომელიც დიდ დახმარებას უწევს ყვარელის საზოგადოებას, ამას ჰგრძნობს ყველა, ამიტომაც ყველა ერთხმად ირწმუნება: ეს დუქანი რომ არ გაეხსნათ, სწორედ ჩარჩებისაგან დავიცუპებოდითო.

შენობა, რომელშიაც არის მოთავსებული სამკითხველო შეკეთდა და სამკითხველო უფრო ლონივრად ამოძრავდა. ილიას სახელობის მამული, რომელიც წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას ჰქონდა გაქირავებული თეფში ათ მან. ინტელიგენციამ ჩამოართვა მოიჯარადრეს და თითონ უწევს პატრონობას. რაც ამ მამულს თვით ხალხი დაეპატრონა, შემოსავალმა იმატა და 8—10 მანეთის ადგილას იძლევა 200 მანეთს.

უფრო საყურადღებო და სასიხარულო ის არის, რომ ინტელიგენციამ ილიას სახელობითი სკოლა გახსნა, სადაც სამინისტრო სკოლის კედლების გარედ დარჩენილი 60 ბავშვი მოათავსა, მეცადინეობა ამ ახალ სკოლაში დაიწყო 20 ივნისიდან, იგივე ინტელიგენცია სცდილობს სკოლა სასურველ ნიადაგზე დააყენოს, რომ რაც შეიძლება ჩქარა ეს სკოლა გადაკეთდეს პირველ დაწყებითი უმაღლეს სკოლად. მასწავლებელს ეძლევა ასი მანეთი თვიურად, სახლი, მოსამსახურე, შეშა და ნავთი.

ვუსურვებთ იმ დიდებულ ადამიანის სახელზედ დაარსებულ სკოლას აყვავებას, ყვარელის ინტელიგენციას კი მეტს ენერგიას.

ალ. ზ.

ოკრიბიდან

როგორც არა ერთხელ აღნიშნულა ჩვენს პრესაში, ამ ერამდე უმოიაერეს ყურადღებას სასურსათო საკითხი იპყრობს და ადც არის გასაკვირველი, როდესაც კარს შიმშილი მოგვდგომია.

სურსათის მიწოდების საქმე ყველგან უნუგეშო მდგომარეობაშია ჩაყენებული, მაგრამ ოკრიბისა მით აღემატება სხვებს, რომ საკუთარი მოსავალი სულ არ ჰქონია.

ოკრიბა წარმოადგენს გამოფიტულ ნიადაგს. აქ არასოდეს არ ყოფილა ისეთი მოსავალი, რომ მიწის მუშას თავის მოსავლით ცოლშვილი გამოეკვებოს, მაგრამ წელს აქ, შედარებით დასავლეთ საქართველოს სხვა კუთხეებთან, ცუდი მოსავალიც არ ყოფილა. აქაურ ნიადაგს ვერ აძლებს ცოტა წვიმა და წრეევანდელმა გამუდმებულმა წვიმებმა კი ყანებს საზრდო მისცა და მშრომელი გლეხების შრომა უნაყოფოდ არ დასტოვა. სამწუხაროდ უმუშახელობის გამო მეტად ცოტა ყანები იყო დათესილი და ამ მხრით შიმშილს ვერც აქაური გლეხები ასცდება, თუ ახლავე არ იქნა მიღებული ზომები სიმინდისა თუ სხვა სანოვაგის დამზადებით.

* *
*

როგორც ზევითა ვსთქვით, ოკრიბის ნიადაგი გამოფიტულია და რაც უნდა კარგი მოსავლიანი წელიწადი იყოს, აქაურ გლეხს იმდენი ჭირნახული-ც არ მოსდის, რომ თვითონ გამოიკვებოს.

მაგრამ არის ცხოვრების მეორე საშუალება: ეს გაბლავთ მეშაღლეობა. აქაურ გლეხებს, მართალია, ბაღის მოვლის არაფერი ესმით, მაგრამ ბუნების სიმდიდრის სიუხვით აქ ხეხილი ისე ვარგობს, როგორც უბრალო რცხილისა ან მუხის ხე. თვითეული გლეხის მიდამოები თავისთავად ბაღებს წარმოადგენენ. აქ კარგად ჰხარობს აგრეთვე ხენდრო, ალუბალი, კომში და სხვა ნაზი ხილი, რომლის ფასი ყოველთვის დოვლათს აძლევს გლეხობას.

უმთავრესად კი აქ ყურადღებას აქცევენ ვაშლის ხეს. ვაშლიდან ამზადებენ ჩირს და ადგილობრივად ჰყიდიან მოსულ ვაჭრებზე. საუბედუროდ წელს ვაშლს ნაკლებად ეს ხა. ნაკლებად ესხა მაშინ, როდესაც გლეხები თავის სახლშივე ჰყიდდენ ფუთ ჩირს 30 მანეთად. მაგრამ სწორედ იმ დროს, როდესაც 30 მანეთად ჰყიდულობდნენ ქუთაისიდან ამოსული ვაჭრები, ქუთაისის სასურსათო კომიტეტმა განკარგულება მოახდინა, ვაჭრებს ჩირის ყიდვა არ ვაებედნათ და თვით სასურსათო კომიტეტმა კი ფუთ ჩირში 20 მანეთის მეტი არ გაიმეტა.

მაგრამ გასაკვირველი ისაა, რომ გლეხებს ყოველთვის ასეთი ბედი სწყალობდათ და მათი ბედის გამოგვარებას კი არაფერი ეშველა თვით ამ რევოლუციის დროსაც კი.

* *
*

რევოლუციის პირველ სიოს ოკრიბის მხარე ადფრთოვანებით შეხვდა იმ იმედით, რომ ისეთს ბოქაულებს, როგორიც ბიბიკოვი იყო, აღარ დაუნიშნავდნენ. უხაროდათ კიდეც პირველ დღეებში, მაგრამ ეს სიხარული ამ ბოლო დროს სიმწუხარედ გადაიქცა: ამ რამდენიმე დღის წინედ საერობო თუ სხვა გადასახადებს ჰკრეფდნენ. აი, სწორედ ამ გადასახადის შეკრების დროს ისეთ ზომებსაც კი მიჰმართეს, რასაც ადგილი ძველი რეჟიმის დროსაც ძვირად ჰქონია. ბევრ გლეხს, რომელთაც ფული მზად არ ჰქონდათ, წაართვეს საქონელი და ოჯახის მოწყობილობანი. ასეთი ფაქტების შემდეგ ამა რა გასაკვირველია, რომ გლეხებმა ახალი მართველობის წინააღმდეგ გაილაშქრონ და ეძვის თვალით შეჰხედონ.

ერთი სიტყვით, გლეხებს ფრთხილად უნდა მოვეკცეთ, თუ გვინდა მოპოებული თავისუფლება შევინარჩუნოთ და თავისუფლება იგი მთელი ერის თავისუფლებათ გარდაექმნათ.

ნარანი.

რედაქტორი ბრიგოლ ფეშაპელი.

კალენდარი

ხუთშაბათი, გიორგობისთვის 9

ქართ. წმ. მოწ. ონისიფორე, პორფირესი და ღირ. დედისა ჩვენისა მატრონისი. ღირს. თეოქთისტე ლეხვეველისა.

კათოლ. წმ. თეოდორესი.

სომეხ. წმ. მატროფანე და სხვა.

მაჰმად. პიანჯ-შაბე 6 რიც. საფარა 1336 წ. ჰიჯრისა.

ებრაელ. იომხანიშ 8 რ. ქისლევ 5678 წ. ქვეყნ. შექნ.

ამიერ-კავკასიის რკ. ბანკი

ბაბანარელების ბილეთები

(დრო ნაჩვენებია თფილისის)

ამოვლა ბაბანარელებიდან ყაზეთს:

ბათუმისკენ სად. № 5, 11.32 დილ.
„ სამგზ. № 9, 11.28 სად.
ბორჯომისკენ სამგზ. № 19, 8, 17 დილ.
„ „ № 17, 8.19 დილ.
ბაქოსკენ სწრ. № 6, 9.51 დილ
„ სად. № 4, 8.46 სად.
ყარსისკენ სამგზ. № 4-8, 12.15 სად.

ამოვლა ბაბანარში ბაბანარ:

ბაქოდან სამგზ. № 10, 8.38 დილ
„ სად. № 4, 7.41 სად.
ბაშ.-ბორჯ. სამგზ. № 20, 7.57 დილ
„ სამგზ. № 18, 9.50 სად.
ბაქოდან სად. № 8, 10.26 დილ
„ სწრ. № 5, 10.20 სად
ყარს-ჯულფ. სად. № 8[illegible], 7.58 დილ

პ უ რ ი

(ნაწილობრივი ბარათები პურის მისალებად)

გიორგობისთვის 8-დან დაიწყო პურის ჩვეულებრივი ბარათების ნაწილობრივი ბარათებზე გაცვლა.

რესტორანებში და სასადილოებში ოსადილენი პურის ნაწილობრივ ბარათებს მიიღებენ როგორც საუბნო სასურსათო კომიტეტებში აგრედვე პურის განყოფილებაში; სამაგიეროდ უნდა ჩააბარონ პურის ბარათების წიგნაკები, რომელიც მათ აქვთ ხელზე.

ის პირნი, რომელნიც პურის საერთო ბარათში არიან შეტანილნი შეიძლება გამოიყენონ თავის სურვილისამებრ.

3—833—1 ქალაქის სასურსათო კომიტეტი.

ქართული კლუბი

ქართული დრამა. წარმოდგენა № 14.

ხუთშაბათს, 9 ნოემბერს, 1917 წ. თბილისის ქართულ დრამ. დასის მსახიობთა მიერ და ვალ. გუნიას მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება

პატიოსნება

4 მოქ. ზუდერმანისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი: აბაშიძე ტ., ქილარჯიშვილი მ., ქიქოძე ა., ჯავახიშვილი ნ. ბ-ნნი: აბაშიძე ვას., გვერდაძე ნ., თარალაშვილი ი., ჟვიძე ს., მატარაძე ვ., ფრანგიშვილი პ., შალიკაშვილი ვ.

რეჟ. ვ. შალიკაშვილი.

ანონსი: შემდეგი წარმოდგენა ორჯერ 16-ს და 20-ს ნოემბერს, ახალი პიესა ნ. შიუკაშვილისა „ხულელი“.

2—830—2

ამიერ კავკასიის ბანკის ცამგეოგა

აცხადებს, რომ აქციონერთა [illegible]

საზოგადო კრება

დანიშნულია კვირას, 10 ქრისტეშობისთვის, შუადღის 12 საათზედ ბანკის ბინაზედ (თბილისი, ლორის-მელიქოვის ქუჩა, № 5, ტელეფონი № 5—26) შემდეგი საკითხების განსახილველად:

1. ძირითადი თანხის გადიდება.
და 2. ბანკის განყოფილებათა გახსნა.

სახელდებული აქციების პატრონნი საზოგადო კრებაზედ უფლება აქვთ ხმისა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შეტანილი არიან ბანკის წიგნებში ექვსი დღით წინ კრებამდე (წესდ. § 58).

აქციონერს, რომელსაც ხმის უფლება აქვს და ვერ დაესწრება კრებას, შეუძლიან თავისი უფლება გადასცეს ვექილობით სხვას, ხოლოდ ისევ ხმაუფლებიანს; ერთსა და იმავე აქციონერს არ შეუძლიან იქონიოს ორ ვექილობაზე მეტი და არავითარ შემთხვევაში ერთი მეათედ მეტი ($^1/_{10}$) იმ ხმებისა, რამდენიც იკუთვნიან კრებაზედ დამსწრე აქციონერთ.

2—834—1

მასწავლებელთა საყურადღებოდ ამიერ-კავკასიის სამოსწავლო კომისარიატთან არსებულ ქართულ საპედაგოგიო საგჭოს

მოკრიბი სხდომა

მოხდება დღეს, ხუთშაბათს, 9 გიორგობისთვეს-სამოსწავლო ოლქის ბინაზე (ბოლოვინის პროსპექტი, ოქოიევის სახლი). სხდომა დაიწყება სწორედ 7 საათზე. განსახილველია ფრიად საყურადღებო საკითხები: ქართული ენის და ლიტერატურის, საქართველოს გეოგრაფიისა და ისტორიის რვა კლასის პროგრამები. გაგრძელდება კამათი, რომელიც წინა სხდომაზე არ დასრულდა, ქართული ენის გრამატიკის სწავლების დაწყების შესახებ საშუალო სასწავლებელში.

კამათი მეტად საგულისხმო გამოდგა; ორი დიამეტრალურად ერთმანეთის მოწინააღმდეგე აზრთა მიმდინარეობა აღინიშნა: ერთი, რომელსაც ეს საგანი საჭიროდ მიაჩნია დაბალ კლასებში I-IV-ის სწავლებიდან სისტემატიურად, მეორე, რომელიც გრამატიკის სისტემატიური კურსის სწავლებას აღნიშნულ კლასებში მავნებლად სთვლის და ერთი კურსი მე-VII-VIII კლასებში გადადგამს. საგანი იმდენად რთულია და მნიშვნელოვანი რომ საჭიროა, რაც შეიძლება მეტმა დაინტერესებულმა, მცოდნე და გამოცდილმა პირმა მიიღოს მონაწილეობა მის გადაწყვეტაში.

1—831—1

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის

მთავარი კომიტეტი

იმყოფება ახალ ბინაზე, სასახლის ქუჩა № 5, ქართულ სამეურნეო ბანკის პირდაპირ. ღიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 1 საათამდინ და საღამოს 7—9 საათამდინ. ამ დროს განმაცხადლობაში შეიძლება როგორც ცნობების მიღება, ისე წევრად ჩაწერა და შემოწირულების შეტანა.

თ ბ ი ლ ი ს ი ს

პირველი უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ წევრთა და თანამგრძნობთა საყურადღებოდ, რომ პარტიის წევრთა ჩაწერა და ყოველგვარ ცნობების მიღება შეიძლება ყოველ დღე დილის 10—3 საათამდე და საღამოს 6—7-მდე „საქართველოს“ რედაქციაში ბ-ნ ევგენი იაკობის ძე ბაგრატიონთან.

მეექვსე და მეშვიდე უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ წევრთა მიღება და ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დილის 11—3 და საღამოს 5—7-დე ტუჩკოვის ქუჩა № 5, სახლი კლიმიაშვილისა.

მერვე და მეცხრე უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ თანამგრძნობთა საყურადღებოდ, რომ პარტიის წევრთა ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე დილის 7—2 საათამდე და საღამოს 6—7 საათამდე მესამე მორიგებულ მოსამართლის ბინაზე (ტურგენევის ქუჩა, სახლი № 4) კომიტეტის მდივან ვ. ყიფიანთან.

მეათე და მეთორმეტე უბნის კომიტეტი

ამით აცხადებს უბანში მცხოვრებ თანამგრძნობთა საყურადღებოდ, რომ პარტიის წევრად ჩაწერა შეიძლება ყოველ დღე საღამოს 6—11 საათამდე ახალ საკრებულოს (ხაფეხის კლუბი) ბინაზე კომიტეტის დროებით თავმჯდომარე დ. დუმბაძესთან და კლუბის ბუჰგალტერ კალატოზიშვილთან.

ექიმის თანაშემწე

ვანო საათაშვილი

დებულობს ავადმყოფებს ბად. 4—6 საათ.—ვენერიულ სნეულთა წამლობა, კანქვეშ წამლის შუშხაპუნება. სისხლის ნაკლებობა, ნერვებით აშლილობა, სიფილისგან და სხ. ელექტროლიზაციით წამლობა, მასსაჟი, ყვავილის აცრა და სხ.

მისამართი: ფანანბურის შესახ. № 3. (1-ლი სამილიციო ნაწილი).

43—748—თ.

ექიმი

დ. ვ. ჯავახიშვილი

იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებანი ავადმყოფთ ყოველ დღე გარდა კვირისა საღამოს 5-დან 7 საათამდე. გუნიბის ქუჩა № 41 ტელეფონის № 14—09

ექიმი

გ. მ. მუხაძე

იღებს საღოსტაქრო ავადმყოფთ საღამოს 5—6 საათამდე კვირა დღის გარდა. მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა № 67; ოფიცერთა ეკონომიურ სახ. ზენობის პირდაპირ, სახ. სვანიშვილისა. ტელეფონი № 5—77.

თ—18

ექიმის ასისტენტი

ბაბულა ბაბულაძე

ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე ბ. 4—6 საათ. ბ. ბ. ბ